

Mareridt eller
mulighed?

Af Nette Kirkegaard, kommunikationsmedarbejder WWF

Kina har netop overhalet USA som verdens største udleder af drivhusgasser, og med en rekordhøj vækst i årene fremover er der ikke meget, der tyder på, at Kina afgiver denne tvivlsomme førsteplads. Men Kina rummer samtidig et enormt potentiale til at blive en del af løsningen på klimaproblemet. Jeg tog til Kina for at finde ud af, hvordan det mon hænger sammen. Det blev en rejse, hvor mange fordomme stod for fald.

Det er en skyet, lidt grå dag, da jeg ankommer til Beijing, Kinas hovedstad. På vej ind mod centrum brænder solen dog igennem den mælkehvide dis et par gange, og dens stråler reflekteres som lyn mod højhusenes mastodontiske glasfacader, der skyder op overalt i Beijing. Her bliver bygget og renoveret i et vanvittigt tempo, både dag og nat, og et virvar af stålkonstruktioner rejser sig mod himlen mellem de eksisterende højhuse.

” Jeg ved ikke helt, hvordan jeg egentlig havde forestillet mig, Beijing ville være – men i hvert fald ikke sådan her!

Efter at have stillet bagagen på hotellet går jeg senere en tur i centrum. Her ligger butikkerne tæt, små købmænd, der sælger sodavand, øl, cigaretter og slik – alt i farvestrålende og fantasifulde indpakninger ligger side om side med moderne storcentre fyldt til randen med de kendte mærkevarer. Midt i dette storbyinferno lokker gadekøkkener med duften af dampede dumplings, marineret kylling eller lam stegt på spyd, stegte majs og et væld af søde kager. I sidegaderne sidder grupper af ældre mænd og kvinder under vejtræerne på de skæve fortorve. De snakker eller spiller kinaskak, mens de ryger og drikker te og sender store tandløse smil i min retning, idet jeg går forbi.

Jeg ved ikke helt, hvordan jeg egentlig havde forestillet mig, Beijing ville være – men i hvert fald ikke sådan her. Skal jeg være ærlig, havde jeg nok forventet at blive mødt af en mur af forurening, støv og udstødning fra de mange biler, som kører ind og ud mellem hinanden i Beijings hektiske gader. Jeg havde troet, at næsten alle kinesere i Beijing gik med hvide bomuldsmasker for munden for at

beskytte sig mod luftforurening, som man ofte ser det på billederne fra tv, men det gør de ikke. Og da jeg kom ud fra lufthavnen, troede jeg faktisk, at det grå skytæppe, der lå over byen denne dag, skyldtes bilernes udstødning og ikke regnen, der senere faldt stille fra himlen.

Energieffektivitet som karrierebarometer

Beijing slås dog, ligesom mange storbyer i Kina, med luftforurening. I Beijing tæller de derfor 'blå dage', det vil sige dage, hvor disen fra luftforureningen letter, og himlens blå farve tydeligt står frem. I de sidste par år har der heldigvis været mange flere 'blå dage' end for bare fire-fem år siden, fortæller Li Lin, der er miljøfaglig chef for WWF-kontoret i Beijing. "Der er flyttet rigtig meget industri ud af byen,

Nette Kirkegaard

Nette Kirkegaard sidder til daglig i kommunikationskontoret i WWF Verdensnaturfonden på Nørrebro. I foråret rejste hun til Kina for at blive klogere på Kina og klimaet. Hun undersøgte bl.a. den kinesiske energipolitik og mulighederne for at producere vindmøller og andre klimaløsninger til en brøkdel af prisen i Vesten.

KINA OG KLIMAET

vores busforbindelser og metrolinier er blevet udvidet, og så er mange af de gamle kulfyrede ovne i husene blevet erstattet af fjernvarme, og det kan altså mærkes på luftkvaliteten”, fortæller Li Lin.

Det er ikke kun i Beijing, der bliver gjort en indsats for at bringe udledningen af drivhusgasser ned. Den kinesiske regering lancerede i 2005 en energiplan, der indeholdt målsætningen om at reducere det nationale energiforbrug med 20 procent, i forhold til landets vækst, i 2010. Energiplanens målsætning gennemsyrrer rigtig mange dele af samfundet, finder jeg ud af. For eksempel lyser lavenergipærer op på langt de fleste hoteller og restauranter, jeg besøger på turen. På en lidt større skala er målsætningen faktisk med til at bestemme kinesiske embedsmænds og politikeres karrieremuligheder. De bliver nemlig direkte målt på, om de er i stand til at reducere energiforbruget. Gør de det ikke, har en karriere i det offentlige system lange udsigter.

Baoding viser vejen

Det er ikke kun energibesparelser, der bliver fokuseret på. Den kinesiske regering er klar over, at den høje vækst ikke primært kan være baseret på fossile brændstoffer i fremtiden. Olie og kul er ikke uudtømmelige ressourcer, så derfor er Kina tvunget til at finde alternative energikilder. Endelig forurener kul og olie Kinas fantastiske natur, og mange floder, her iblandt den mægtige Yangtze-flod, er nu så forurenede af spildevand fra industrien, at fiskeri ikke længere kan lade sig gøre. Derfor bliver der også satset massivt på at udvikle blandt andet solceller og vindmøller.

Et af de områder, hvor produktionen af vedvarende energiteknologier foregår i stor skala, er byen Baoding, som jeg

besøger sammen med mine WWF-kolleger. Den ligger cirka 130 km sydvest for Beijing og er lidt mindre end København med et indbyggertal på en lille million mennesker, mens oplandet runder 11 millioner.

Før 2006 var Baoding præget af tung industri, der forurenede byens floder og søer og sendte skyer af giftigt kulstøv ind over byen. Men i 2006 besluttede Baoding, med støtte fra den kinesiske regering, at sadle fuldstændig om, og som alt andet i Kina gik den udvikling stærkt. De forurenede grunde blev rensset, den tunge industri blev lukket og i stedet flyttede virksomheder, der udvikler og producerer miljøteknologi, ind. I dag ligger der ikke mindre end 160 virksomheder af den slags rundt om Baoding. Det er en imponerende forvandling, der er sket og stadig sker med byen. Jeg besøger blandt andet en vindmølle-fabrik, der ligger på en gammel losseplads, hvor der før blev dumpet tonsvis af kulstøv. I dag er cirka halvdelen af grunden rensset, og vindmølle-fabrikken venter bare på, at det arbejde skal blive færdigt, så skal virksomheden udvides. Jeg ser ud over det trøstesløse endnu urensede område, hvor kulstøvet ligger som en tung grå dyne. Det er næsten ikke til at fatte, hvor store fremskridt, der er sket her, og hvor hurtigt, det er gået.

Byens borgmester, Yo Qun, fortæller, at Baoding vil vise resten af Kina, at det godt kan lade sig gøre at vælge 'den grønne vej', som han kalder det. En vej, hvor høj vækst og brugen af vedvarende energikilder går hånd i hånd. "Målet er, at Baoding om 8 år er en såkaldt 'low carbon city', en by, der bruger vindmøllerne og solcellerne og alle de andre teknologier, der bliver produceret til at dække energibehovet", siger Yo Qun.

Bag om verdens største CO₂-udslip

Kina er et land med enorm produktion, der kræver meget energi. Langt størstedelen af den energi kommer fra fossile brændsler, som kul og olie. Hvis man ser på landets totale udledning, er Kina verdens største udleder af drivhusgasser, men bag ved tallene gemmer sig et par vigtige pointer:

- Vesten er ansvarlig for 75-80 procent af de drivhusgasser, der allerede er ledt ud i atmosfæren, og som skaber de klimaforandringer, vi nu er vidne til rundt omkring på Jorden. Dermed bærer Vesten, og ikke Kina og andre udviklingslande, der lige nu forsøger at hæve levestandarden for deres befolkninger, også det største ansvar for at bremse den globale opvarmning.

- Kinas drivhusgas-udslip pr. indbygger er stadig forsvindende lavt i forhold til Vestens. I Kina udleder hver kineser i

gennemsnit nemlig kun 5 ton drivhusgasser om året, hvor en amerikaner udleder hele 24 ton, mens en dansker står for at lede omkring 13 ton drivhusgasser ud i atmosfæren hvert år.

- Kina slipper først og fremmest CO₂ og andre drivhusgasser ud i atmosfæren, fordi landet har en kæmpestor produktion, der både sørger for varer til Kinas eget marked men også i høj grad til os her i Vesten – faktisk går hele 25 procent af alle de varer og produkter, Kina producerer, til os her i Vesten. Det amerikanske og europæiske udslip stammer derimod først og fremmest fra det meget høje energiforbrug, som den vestlige livsstil medfører med biler, køleskabe, microovne, fjernsyn, dvd-afspillere og meget kød i vores kost, der alt sammen kræver energi at producere.

For et par år siden så store områder uden for Baoding sådan ud. Enorme mængder kulstøv blev dumpet her, og støvet fløj ind over byen, når det blæste. Som et af de sidste steder er jorden her ved at blive renset, og kulstøvet bliver kørt væk og brugt til blandt andet asfaltproduktion.

FOTO: WWF/Nette Kirkegaard

Partnerskab med Kina

Den udvikling, Baoding har gennemgået, rummer mange muligheder, ikke kun i forhold til et kinesisk perspektiv. Baoding har nemlig ikke blot lukket den tunge industri og renset forurenede områder, hvilket jo i sig selv er et rigtig stort fremskridt. Byen har også skabt mulighed for, at der kan blive produceret nogle af de klimaløsninger, som ikke blot Kina men resten af verden har brug for, hvis vi skal bremse den globale opvarmning. Det handler om alt lige fra solceller på taget, der holder radiatorerne og vandet varmt i vores huse til store havvindmølleparker, der laver den strøm, vi har brug for. Baoding og andre byer i Kina producerer vindmøllerne og solcellerne til en brøkdel af

Alt, hvad der har hjul, bliver taget i brug til at transportere byggematerialer i Beijing, hvor hjemmelavede cykeltrailere og dyre biler kører ind og ud mellem hinanden.

FOTO: WWF/Nette Kirkegaard

den pris, vi kan gøre det for i Vesten og med den enorme vækst, som landet oplever, kan Kina producere dem i meget store mængder. Dermed har Kina potentiale til at blive centrum for de klimaløsninger, verden har brug for. Jeg tager fra Kina efter at have set de muligheder, som findes der, muligheder som kan være med til at gøre en afgørende forskel i forhold til klimaforandringerne. Det handler ikke om, at Kina ikke skal tage ansvar for sit drivhusgasudslip, men hvis vi skal have en stærk og ambitiøs klimaaftale, når København i 2009 er vært for FN's klimatopmøde, skal vi se Kina som en partner, som åbner op for en masse nye muligheder, og som kan være med til at finde nye veje, vi kan gå, i kampen mod den globale opvarmning.

Kina har potentiale til at blive leverandør af de klimaløsninger, som verden har brug for, fordi Kina bl.a. kan producere vindmøller meget billigere, end vi kan i Vesten.

FOTO: Chris Martin Bahr/WWF-Canon